

Istentisztelet Réde, 2021. február 14. Igehirdető: dr. Barta Zsolt

Ének: 297 dicséret 1-2 vers: *Ó seregeknek hatalmas királya*

Imádság: Mindenható Isten,
Jézus szenvedése és kereszthalála előtt
Te kijelentetted az Ő fényességét,
és Szeretett Fiadnak mondtad!
Adj hitet, hogy mi is szemléljük dicsőségét,
és kegyelemmel megerősödvé
az Ő képére formálódjunk, dicsőségről dicsőségre!
A mi Urunk Jézus Krisztus által,
aki él és uralkodik Veled és a Szentlélekkel,
egy Isten, most és mindörökké. Ámen!

Lekció: Királyok 2. könyve 2. rész 1-12 vers

Textus: Márk evangéliuma 9. rész 2-9 vers

Keresztyén Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Márk evangéliumának legemelkedettebb történetét olvastam ma fel. Talán még a feltámadás történeténél is emelkedettebb. Ott is fehér ruhát hordott az ifjú, aki a sírban ült, de az a ruha nem fénylett e világon túli fényességgel, nem vette körül égi tünemény az asszonyokat. A megdicsőülés hegyén Jézus ruhája olyan fehér volt, amelyet földi praktikákkal nem lehet előállítani. A tanítványokat pedig felhő vette körül, olyan felhő, mint amilyen egykor szállt a Sinai hegyre, Mózesre és tanítványára Józsuéra. Hozzá kell tenni ehhez, hogy Márk általában igen szűkszavúan mond el mindent, csak a lényegre figyel, a többi evangéliumhoz képest sok részletet kihagy. Ezt a történetet mégis olyan hosszan mondja el, mint Máté és Lukács. Márk általában a szenvedésről beszél: süketnémákról, éhező izráeliekről, bajba jutott tanítványokról tud, akinek szükségük van a Mesterre, az ismeretlenségből felbukkanó rabbira. A kilencedik fejezetben azonban mégis lelassul az elbeszélés, Jézus elemelkedik a földtől amikor a három tanítvánnyal felmegy az hegyre.

Jézus megdicsőülésének története két világ határán történik: Isten világa és a földi élet határán. Azonban ez a határ nem olyan, mint a mexikói-amerikai határ. Gyakran lehet látni az interneten képeket a két ország közti határfalról. Sok helyen a fal két oldalán teljesen más kép tárul fel. Egyik oldalon rendezett település, sok zöld növény, a másik oldalon kusza, szürke épülethalmaz, egyetlen fűszál nélkül. Az fal tényleg éles határ. A megdicsőülés hegye nem ilyen határ volt, ahol elvált egymástól a két világ, hanem olyan határ, ahol összemosódott, egymásba hatolt a két világ. Kárpátalja sík vidékein láttam olyan naplementéket, amikor úgy tűnt, mintha a vörös nap egy része ráfolyt volna földre, a fák, szántóföldek pedig rátolódtak volna a napra. Talán délibábhöz lehetne hasonlítani ami Jézusékkal történt, amikor összekeveredik az ég kékje és a föld zöldje: nem tudná senki megmondani, hol kezdődik az egyik és hol ér véget a másik. Jézus megdicsőülése ilyen összemosódás volt.

Erre utal a hely és az idő is. Egy magas hegyre mentek fel, amely kissé eltávolította őket ettől a világtól, de mégis itt maradtak. A hetedik napon mentek fel, amely az Isten napja, amikor eltávolodunk munkánktól, hogy Isten munkája még erőteljesebben jelen legyen az életünkben. A hegyek közelebb vannak a mennyhez, a hetedik nap Isten elkülönített ideje. Távol a földtől, egy ismeretlen hegyen, a hetedik napon – már ez is jelzi, hogy itt valami rendkívüli történik. Ekkor elváltozik Jézus és megjelenik az Ószövetség két fontos alakja: Mózes, aki a törvényt adta és Illés, aki a törvényt visszaállított korábbi rangjába, Izráel vallási életét megreformálta. Nem csupán arról

van szó, hogy Péter, Jakab és János látták azokat az embereket, akik már Istennél voltak – Illést és Mózeszt. Nem is csak arról van szó, hogy a tanítványok látták a jövőt, amikor majd Jézus és ők is Istennél lesznek úgy, ahogy Mózes és Illés már Istennél vannak. A megdicsőülés lényege nem abban áll, hogy a földi ember betekint Isten örökkévaló, bűnös világunk elől elrejtett országába. A fény nem a mennyből, nem e világon túlról érkezett, hanem Jézus ruhája ragyogott nem e világi fényességgel. Az a ruha, amely rajta volt a viharban és pusztában is nem különbözött a tanítványok ruhájuktól. Most mégis más lett, elváltozott, fénylett, mint ahogy Jézus maga is elváltozott. Franz Kafka Az átváltozás című regényében a főhős egy reggel bogárként ébred. Azelőtt hivatalnok volt, jelentéktelen életet élt, majd egy reggel bogárként ébredt. A szerző valamiképpen azt fejezi ki ezzel, hogy az emberi élet eljelentéktelenedett, elvesztette szellemi gazdagságát. A külső átváltozás a fájdalmas valóságot mutatja meg. Jézus elváltozása ennek a fordítottja. Azon a napon az átváltozással Jézus igazi, de a mindennapi életben mégis némileg elrejtett volta mutatkozott meg. Az isteni átviláglott az emberin.

Az elváltozott Jézus Mózes és Illés társaságában azt üzeni, hogy ő Isten törvényét, Isten ősi akarátát teljesíti be a némák meggyógyításában, a zsinagógai tanításban, a kenyér megszorításában. Amit e két férfi képviselt, ott van Jézus szolgálatában. Isten akarata felviláglik az ő sorsában. De azt is kifejezi ez a találkozás, hogy Jézus fel fog támadni. Illés és Mózes kilépése ebből a világból egyaránt rendkívüli volt. Illés felragadta Isten a mennybe úgy, hogy nem tapasztalta meg a halált. Ezt olvastam ma fel. Mózes halála a zsidó hit szerint szintén rendkívüli volt. A Mózes könyvének végén olvassuk, hogy meghalt a hegyen és többé nem találtatott. Ez a nem találtatás a korabeli magyarázók szerint azt jelenti, hogy Isten égbe emelte az ő testét. A feltámadás és a megdicsőülés tárulkozik itt fel, ami Jézus sorsa. Jézusban Isten ősi akarata és az áldott jövőendő találkozik. A megdicsőülés hegye találkozási pont múlt, jelen és jövőendő között; Isten erői hatolnak be ebbe a világba Jézus szolgálatán keresztül, és a boldog jövőendő hatol be az ő személyében. A menny eljött hozzánk, hogy szemléleve a dicsőséget, mi is elváltozzunk, mint Jézus testén a ruha.

Jézus elváltozott, de Péter nem változott el, ugyanaz maradt, aki volt. A rá jellemző tenni akarással és vehemenciával tüstént intézkedni kezdett. Három sátorra van szükség, hogy ez a tünemény, ez a szépség itt maradjon, hogy a kétségek eloszoljanak, hogy Jézus dicsőségét mindenki lássa. Péter azon az emelkedett napon meglátta és megértette mindennek az értelmét: ezért történt minden, hogy végül a rabbi, akit követtek ilyen dicsőségben legyen. Ez illik egy igazi vezetőhöz és ezért érdemes követni valakit. A sátor megépítésének szándékából következik néhány dolog, amit Péter nem gondolt végig. Az egyik, hogy Jézus és vele együtt Illés és Mózes is ott maradnak a hegyen. Könnyű belátni, hogy Mózes és Illés nem feltétlenül szerettek volna Galilea valamelyik hegyén maradni egy sátorban. Hiszen ők már megharcolták harcaikat, Isten magához vette őket – az ő részük a nyugalom és az mennyi öröm. Butaság lenne sátrakba zárni őket. De azt is be lehet látni, hogy Jézus sem maradhatott ott a hegyen, akármilyen szép is lenne az a sátor. Hiszen ő eddig sem maradt egyetlen helyen, hanem hirdette az evangéliumot minden útjába eső városban. Nem abból állt az ő szolgálata, hogy valahol letelepedett és várta volna az érdeklődőket – ő maga ment oda, ahol betegek, vakok, bűnösök voltak és az ő útja nem ért véget. Az ő szolgálatát és végül a kereszthalált nem lehet egy távoli hegyről elvégezni. Péter itt a dicsőséget akarja, amit lát. Korábban Jézusra váró szenvedés gondolatát elvetett, megfedtte Jézust. Az feddést a megdicsőülés-hegyi élmény másik oldala: a dicsőség akarása és a szenvedés elutasítása – ugyanannak az éremnek a két oldala.

Péter érzése igen mély emberi törekvés: a vallásból, a hitből, de emberi kapcsolatainkból is csak a szépet, a felemelőt, a nekünk kedvezőt akarjuk. Az emelkedett pillanatokat, a gondmentes éveket, a szép alkalmakat, a dicséretet. A kísértéseket, a nehéz terheket, a szenvedést, a fáradságot eltoljuk magunktól. Azt gondoljuk, hogy Isten az előbbieken van közel hozzánk, az utóbbiakat pedig el akarjuk löki, ki akarjuk törölni az életünkben. Péter látja Jézus fényes ruháját, de nem érti

Illés keserves útját és nem érti Mózes küzdelmeit és nem akarja elfogadni Jézus útját sem, amely a kereszttel felé vezet. Akár mi is ott lehettünk volna vele: Istentől fényt, üdvöt, javakat várunk. A kereszttel nem akarjuk elfogadni.

Amit Péterék nem éretek meg a látványból, az Isten hangja világosan elmondja nekik. És nekünk is világosan szól. A felhőből hangzó isteni szózat azt mondja el a tanítványoknak, amit korábban Jézusnak mondott. Akkor így szólt: „Te vagy az én szeretett fiam, benned gyönyörködöm.” Most ezt mondja: „Ez az én szeretett Fiam.” Ez a második zsoltárból vett idézet azt fejezi ki, hogy Jézus nem csupán egy rabbi, elsősorban nem is valami gyógyító, hanem Isten Fia. Illés Isten prófétája volt, Mózes Isten szolgája volt – Ő pedig „az Atyától született az idő kezdete előtt. Isten az Istentől, világosság a világosságtól, valóságos Isten a valóságos Istentől.” Bármilyen elképzelésünk is van a túlvilágról, az örömről, a boldog jövőről, az üdvösségről – ezek mind belőle fakadnak és tőle származnak. De nem csak ezt mondta a hang, hanem azzal folytatta, hogy Jézusra kell hallgatni. A látottak értelmét Jézus fejti meg, a következő beteghez Jézus vezeti őket, a várost, ahová menniük kell, Jézus mutatja meg, a halált és az életet Jézus tanításában találják meg. Isten dicsőséges hatalmát, az örök életet Jézus tanításán, az ő sorsán keresztül fogadjuk be.

Ez persze elméletileg elfogadható, de nézzük meg, miről is tanított Jézus a megdicsőülés előtt és után, mi az ő szava. A hegy előtt beszélt Jézus először beszélt arról, hogy neki szenvednie kell, el kell vettetnie. Majd folytatja azzal, hogy a tanítvány sorsa ugyanez. Jézus ezt mondta a sokaságnak, vagyis mindenkinek: „Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét és kövessen engem.” Majd életünk Isten szolgálatába állításáról beszél, illetve az evangélium megvallására szólít. Mondhatnánk, hogy ez a megdicsőülés előtt volt. De mi volt utána? Biztosan valami vidámabb életképet festett fel a szép látvány után. A hegy lábánál ismét szembenézett a gonosz lélekkel, amely némává tette Isten gyermekét. Majd másodszor is beszélt a rá váró halálról, és a kisgyermeket tette a hit példájává. A megdicsőülés, az elválkozás után tovább ment a kereszttel felé, ahogy addig is tette.

Ez a mi utunk is – rá hallgatunk és őt követjük. Nem a saját magunk képzelte dicsőséget és az általunk megálmodott dicsőséget hajszoljuk, hanem Jézussal odaállunk mi is a betegek mellé, mi is ételt adunk az éhezőknek, mi is szembe nézünk a rágalommal, a gonosz lélek rontó erejével. Mi is felvesszük a kereszttel, amely a miénk és hordozzuk azt. Engedjük, hogy életünk elveszen Jézusért és az ő evangéliumáért és vallást teszünk róla az emberek előtt, még ha emiatt meg is akarnak szégyeníteni. És követjük őt a dicsőség pillanataiba is, amikor minden kitisztul és egy időre eggyé válik az ami van és az, aminek lennie kell.

Keresztyén Testvéreim! Krisztus nem csak a dicsőség hegyére vitt el ezt a három tanítványt, hanem a Gecsemáné kertjébe is, amikor gyötrődve imádkozott. A hegyen Isten dicsőségét akarták a szolgálat és a szenvedés nélkül. A gyötrődés éjszakáján elaludtak és nem virrasztottak Jézussal. Sem a dicsőség sem a gyötrődés órájában nem álltak Jézus mellett. Mi sem vagyunk különbek tőlük. Keresztyén életünket ne pillanatnyi lelkesedésünkre, de ne is borúlátásunkra alapozzuk, hanem Jézus szavára. Ő Isten az Istentől, világosság a világosságtól. Rá hallgassunk! Őt kövessük! És végül Isten könnyeinket letörli, fájdalmunkat megenyhíti, testünket feltámasztja. Örök dicsőségre. Ámen!

Ének: 295. dicséret: *Jézusom ki árva lelkem*